

Оксана Калина

Янголи не сплять

Що буває, коли янголам обламують крила?

Не знаєте? Так я скажу:

Люблять, як любили.

Служать, як служили.

Тільки болить їм вдвічі більше...

От і вся різниця...

В кабінеті під порядковим номером 777, що розташувався у висотному офісі на перехресті вулиць Земної та Небесних Сфер, проходила нарада. Розглядалась особова справа одного з багаточисельних підопічних Контори, як було прийнято називати організацію в колі колег. Наразі всі присутні, числом їх було семеро, дивились на величезний, на півстіни, плазмований екран.

— Дійство відбувається в режимі online, я так розумію? — спитав найстарший із присутніх. Це був високий, міцний сивий чолов'яга з білою, до пояса бородою і вольовими зморшками довкола міцно стулених вуст.

— Само собою, — відповів інший, значно молодший із пронизливо-синіми очима, — інакше не працюємо.

— Новітні витребеньки, — невдоволено нахмурився бородатий, — раніше ми за кожним

підопічним спостерігали особисто, по п'ятам ходили, не те, що зараз.

— Проти прогресу не попреш, — засміявся синьоокий, звали його Гавриїлом Архом і завідував він пошуковим відділом Контори, — до того ж, це полегшує нам життя.

— Легкого життя захотіли, ти подивись, — пробурмотів бородатий, звали його, до речі, Петром, прізвище — Каменяр, у його віданні знаходилось питання кадрового забезпечення офісу, — ніхто вам його ніколи не обіцяв. Знали, на що підписувались...

— Не бубони, Петре, — з оббитого якимось блискучим білосніжним матеріалом піднявся ще один чоловік, на бейджі в нього значилось «Первозваний Андрій. Аналітик», — хлопці діло кажуть. Викликів зараз стільки, що, бува, не встигаємо. Система відеонагляду в режимі online дуже виручає. І взагалі, потрібно йти в ногу з прогресом.

— Не встигаєте, бо розлінилися, — гнув далі своє Петро, хоча вже й так впевнено.

Власне, бубонів він радше для проформи — аби тримати підлеглих в тонусі. Він і сам не гребував досягненнями прогресу і у вільну хвилю, яких, правда, видавалось дуже мало, любив поганяти в планшеті якусь заковиристу гру.

— Мать його тричі в душу! — раптом

спохватися з крісла середнього віку чоловік з темним волоссям і пронизливими чорними очима. Довгим худим мізинцем із загостреним, мов кіготь сови, нігтем, він вказав на екран, — Всьо! Однозначно — наш клієнт!

Всі присутні, мов по команді, знову повернули голову до екрану. Там розгорталося дуже цікаве «кіно». По полю, зарослому високими, мало не в зріст людини бур'янами, йшов молодий чоловік. На вигляд йому можна було дати років 35–36. Світловолосий, невисокий, міцної статури, з великими каро-зеленими очима. Правда, зараз на ті каро-зелені очі він майже нічого не бачив, тому що був п'яним в димину. Молодий чоловік, якому при народженні батьки дали «рідкісне» в наших краях ім'я Олександр, героїчно пробирався крізь бур'яни, то притоптуючи їх чоботами, то вирываючи прямо з корінням і весело горланив при цьому пісню Шнура:

— Заведу себе змею, лучше черепаху, но тебя я не люблю, ехай, ехай на х....

Прямував Сашко до цвинтаря. Правда, туди пролягала значно коротша, асфальтована дорога. Чому Сашку захотілося прогулятися саме бур'янами, в яких легко можна було заблукати — невідомо. У п'яних своя незбагненна логіка.

Нарешті Сашко переміг останню дебелу лебедину і вийшов до задніх воріт цвинтаря, які

ніколи не зачинялися. Власне, в цьому не були потреби, бо через ті ворота ніколи не заходили живі й покійників теж не заносили тудою, бо це було старе кладовище, із захороненнями 30–50 річної давності.

Сашко зайшов на територію цвинтаря і сміло почимчикував між хрестів і могил, час від часу підсвічуючи на собі ліхтариком на мобільнику (бо вже стояла глибока осінь і темніло рано) для того, щоб прочитати надпис на пам'ятниках та хрестах. При цьому він безбожно матюкався, видно, не вдавалося знайти те, що він так ретельно шукав.

... Тим часом ті, хто засідав в кабінеті 777 продовжували уважно дивитися на екран, спостерігаючи за Сашковими маневрами.

— Якого дурня він там шукає? — запитала мініатюрна дівчина з модними в цьому сезоні фіолетовим відтінком волосся. «Варвара П'ятницька, відділ молоді, спорту та охорони материнства», значилось у неї на бейджі.

— А чорт його душу знає! — відповів їй ще зовсім юний хлопець якого всі прозивали Рафаелем — за пристрась до живопису (в офіс його взяли на практику).

— Хвилиночку! — раптом розгнівано заgrimів Петро, — юначе! Що за вислови! Ви забули де знаходитесь?

Рафаель знічено похнюпився, а чорноокий,

звали його Луцій Ферро, бо він мав італійське коріння, (власне контора мала статус міжнародної, тож працювали там люди різного походження) засміявся на всю горлянку.

— От якраз чорту й відомо, що він там шукає — дідову могилку. Сашко діда свого дуже любив, бо вдався нього, мов усі краплі позбирав. Дідусь свого часу, канешно, був ще тим жуком — горілку хлистав відрами, дівок перепортив дюжину. Хотя дітей признавав. Колись в один день, якщо не помиляюсь, зразу трьох своїх отприсків від різних баб, пардон, жінок, женив. Тож наш Олександр, так би мовити, прийшов віддати шану покійному родичу...

— А чого це він ваш? — з крісла раптом підхопилась висока і струнка молода жінка. На вигляд їй було років тридцять. Звали її Магдою, і вона очолювала юридичний, а також відділ адвокатури. Магда мала довге блискуче золотаво-руде волосся і величезні мигдалевидні зелені очі. Її молочно-біла, як і у всіх рудих, шкіра аж ніби сяяла зсередини. Жінка була дуже гарною — просто неможливо відвести очей. Чорнявий Луцій і не відводив від неї погляду, в якому читалась і туга, і любов, і невисловлене, невітілене чоловіче бажання, помножене на злість.

— Магдо, — сказав чорнявий, — я розумію, що твій обов'язок, в тому числі як адвоката,

захищати всіх недолугих тупарів, але цей... — він кивнув у бік екрану, — явний випадок. Навіть колегію суддів збирати не потрібно. Він вже порушив всі закони людської і небесної моралі. Про що тут думати?

Магда притихла. По її світлому обличчю промайнула тінь.

— Про що тут думати? — перепитала вона, — а ти взуй його чоботи і пройди його дорогою, можливо тоді, зрозумієш, мотиви його дій.

— Філософія, — недбало махнув рукою чорнявий, — так можна кого завгодно виправдати. До того ж, — він підморгнув Магді чорнющим оком в якому на мить спалахнув червоний, мов свіча вогник, — мені і в своїх чоботях добре. Але клієнт — все одно наш. Що думає з цього приводу шановне товариство? — звернувся він до присутніх.

Товариство мовчало, бо його увагу знов привернули події, що розгортались на екрані...

Сашко, так і не знайшовши дідову могилу, почав водити тремтячими пальцями по екрану телефону, видно, хотів комусь подзвонити. Нарешті він знайшов потрібний номер і хрипким з перепою голосом зарепетував у слухавку:

— Юрко! Є...і його мать! Ану тули сюди, кажу. Як куди — на цвинтар. Шо роблю? Дідову могилу шукаю, етіть-колотіть, найти не можу. Ти колись казав шо він похований поряд з твоїм

батьком. Приїзди, покажеш. Ну і шо, як темно? Не найдеш? Дак, бля, Машку візьми, сестрицю свою, та точно все знає. Пляшку і закусь із собою візьми, поминать будемо. Не, з мене ше не хватить. Греби сюди, кажу. І щоб через 15 хвилин були. Всьо.

Сашко, сам не знаючи чого, раптом швиргонув телефон кудись аж далеко, а потім, навколішки, з матами, почав повзати по землі, аби його найти. Та не доповз до апарата пари кроків — заснув, притулившись до якоїсь давньої, не обгородженої могили. Він би так спав і до ранку, чи залякнув на смерть, аж тут рівно через 15 хвилин голосом Святослава Вакарчука звідзався телефон і Сашко прокинувся. За сусідньою могилою, мов зірочка, сяяв апарат.

— Єтіть-колотіть! — зрадів Сашко і навколішках подерся прямо через могилу, — найшовся, мій ріднесенький! Альо! — гаркнув він у трубку, — Я тут, це ти де? А хто там вищить? Машуня? Всьо, іду назустріч.

Через деякий час друзі, а Юрко був ліпшим Сашковим другом, таким же п'яницею і прохіндеєм, поручкалися. За Юрком тремтячи, як осикове дерево, стояла, Машка. Чого, питається, вона послухалась свого придуркуватого братика і попхалась на цвинтар мало не опівночі? Бо була закохана в Сашка. Які тут ще пояснення потрібні?

— М-ш-ня, — язик у Сашка почав заплітатися

після принесеної Юрком пляшки пива, — злотце!
Найди мені діда. Дуже н-да.

Маша мовчки повела мужиків через могили.
Зупинилась біля потрібної, тицьнула в неї пальцем.

— Ось вона, — Сашко присвітив мобількою і
задоволено крякнув.

— Вона, — підтвердила Машка, —
привітайтеся з дідом і додому. Я вас прошу.

— А пом'януть? — дурачливо вип'ятив губи
Сашко, — це якось не по-християнськи — прийти
на кладовище і не пом'януть родичів...

... При цих словах чорнявий Луцій Ферро,
який теж уважно слідкував за екраном, несмішливо
скривив губи.

— Он як — про християнство згадав, —
сказав він, дивлячись прямо в зелені Магдині очі,
— це дуже по-християнськи: запертися опівночі на
кладовище і танцювать на могилах. Ловко
поминають!

— Він не танцює! — сяйнула зеленими
очиськами Магда.

— Та що ти кажеш! — насмішкувато
протягнув Луцій, — подивись на екран, люба моя.

— Я не твоя люба! — відрізала Магда,
повертаючись до екрану.

Між тим Сашко з Юрком, ввімкнувши на
повну потужність звук телефону, витанцьовували
під «Океан Ельзи»:

— ...Якби сказали ти мені стати твоїм човном!.. — лементували вони вслід за Вакарчуком, розмахуючи ногами.

Машка товклася поряд і тільки руки заламувала, дивлячись на цих двох придурків.

Вони, доспівавши пісню, синхронно звалились на землю, ржучи, мов лошаки.

— Діду, за тебе! — сказав Сашко, чокнувшись пляшкою пива об основу камінного хреста, — був ти мені найближчою людиною за життя, таким залишився і після смерті. Скоро стрінемось, діду! — заволав він, розмазуючи п'яні сльози по обличчю!..

— Все, вимикай кіно! — раптом сказав сивобородий Петро, — з клієнтом все зрозуміло. Забирай, — кивнув він у бік Луція.

Той задоволено, зовсім по-дитячому, потер руки.

— Не дам! — раптом скрикнула Магда, а потім, знітившись, додала, — тобто я хотіла спитати: може, ще один шанс Сашку дамо? Душа у нього хороша.

— Запаскудив він свою душу, на жаль, — зі співчуттям сказав аналітик Андрій Первозванний, — далі тільки гірше стане. Ти ж сама прекрасно знаєш, як це, зазвичай, з людьми трапляється... Забирають треба зараз.

— Ні! — скрикнула Магда, — заради мене! —

вона благально дивилась на Петра.

— Здався він тобі,- невдоволено пробурчав той, — що ти вчепилась в цього Сашка, наче він медом помазаний? Інших клопотів вистачає. Ну, добре, — зглянувся він, — давай так, Магдо. Вмикаємо знов цю штуку, — Петро кивну на екран, — і подивимося: як піде твій Сашко додому — даємо шанс, посунеться на пошуки пригод — Луцій забере його однозначно!

— Дякую, — згодилась Магда, вона знала, що більшого Петро, при всій своїй могутності, зробити не міг.

Навіть Луцій у знак згоди кивну своєю смоляною головою — останній шанс потрібен всім. А може він просто був впевнений, що клієнт нікуди від нього не дінеться.

Увага присутніх знов переключилась на екран. Тільки Луцій невідривно дивився на Магду, ніби намагався зрозуміти, що коїться в її золотій голові. Раптом він підвівся, став за спиною у Магди і, майже торкаючись губами її вуха, пошептів:

— Що, Магдочко, навіть янголи закохуються? Як сказав поет: любові все возрасти, а в нашому випадку, навіть янголи, покорні? Чи не так?

— Що ти мелеш? — шикнула на нього Магда, — зовсім здурів? Сіркою обкурився? Яка любов? В мої обов'язки входить захищати всіх! Почитай Посадові Інструкції, придурок!

— Розкажи мені! — скривив він губи єхидній посмішці, — тільки врахуй: я тобі його все одно не віддам, зрозуміла? Особливо — його, з натиском на слові «його», сказав Луцій.

— Та пішов ти... — відсторонилась від Луція Магда.

— Агов, — зиркнувши в їх бік пронизливими синіми очима сказав Гавриїл, — більше двох говорять в слух. Або мовчать.

— Тули на своє місце, — прошипіла Магда, — осточортів!

— Дак на те я й чорт, — вишкірив білі зуби Луцій...

... Між тим на екрані «вистава» йшла своєю чергою.

— Слухай, — спитав Юрко Сашка, — а ти чого квасиш останній рік, наче більше не житимеш і не питимеш? Ти ж раніше наче зовсім не вживав.

— Все колись починається і буває вперше, — філософськи протягнув Сашко, — питаєш, чого пить почав? А нема щастя в лічній, і не лічній житні. Сіре все навкруги, тьмяне. Вип'єш — веселіше, світліше, наче хто вікно в хаті вимив і крізь нього світло сиплеться...

— Філософ, мать твою, — вишкірився Юрко, — щастя захотів. А як нема його?

— Не, десь має бути, — не згодився Сашко, — на фіга ж тоді жити?

— Я там знаю? — здвигнув плечима Юрко, — живеться, то й живемо. А я чув, що тебе жінка з хати витурила, з дітьми бачиться не дає.

— Витурила, — згодився Сашко, — Я коханку завів, вона довідалась і — скатертю доріжка.

— Що ж ти так — неакуратно, — поспівчував Юрко, — нада ж було тихцем-нишком.

— Та, — махнув рукою Сашко, — все до того йшло, — є люди, які доходять до певного рівня розвитку і все — капець, зупинилися. От моя хата, мої кури, капуста на городі — хватить. А мені потрібно більше, розумієш. Я іноді вийду вночі на кухню, візьму ноут, знайду щось цікаве про Всесвіт, наприклад, чи книгу якусь читаю, розмишляю... Мені поговорить хочеться, хоч трішки, або просто щоб мене вислухали. Тут вона виповзає в нічній сорочці: якого дурня тут засів, світло палиш, робить не хер, мислитель гробаний? А ну спать! Поговорили... А вранці слово за слово, і лайка. Вона й не погана... Просто — не моя, і я не її. Ось так. Додому вертаться не хочеться, до Юльки, коханки, теж їхать не хочеться. Друзі в мене такі, і ти, Юрасик, в тому числі, що аби в горлянку залити... Не можу я місця собі знайти, розумієш? Того й куралєсю.

— Да-а-а, — протягнув Юрко, — діла...слухай, може все таки додому? Холодно.

... В кабінеті № 777 після цих слів повисла

тиша. Магда, затаївши дихання, дивилась на екран. Луцій, зціпивши зуби, дивився на Магду.

— Додо-о-о-му, кажеш? — протягнув Сашко, — можна й додому...

...Магда полегшено зітхнула, Луцій же, стиснувши кулаки завмер, аж раптом через хвильку він кинувся до екрана, втупився очиськами прямо в Машине зображення і швидко-швидко, ніби скоромовку промовляв, заворушив губами.

— Петре! — скрикнула Магда, — зупини його! Це — пряме порушення Посадових Інструкцій! Він втручається у свідомість підопічних!

— Магдо, заспокойся, — Петро уважно дивився на екран, — ти давно не брала участі безпосередньо в оперативній роботі, закопалась в свої юридичні папери, призабула правила. Ангел чи демон мають право нашіптувати щось людині, але не можуть робити за неї вибір. Вибір — завжди за людьми.

— Але ж він діє непрямыми методами! До чого тут дівчина? Хай шепче Сашку!

— На те він і чорт, — знизав плечима Петро, — їм закон не писан. Все залежить від людини, Магдо, і ти це знаєш...

...Між тим на цвинтарі запала така гнітюча, важка тиша, що навіть п'янючим хлопцям стало не по собі. Раптом Машка, клацаючи від страху

зубами, ні з того, ні з сього заволатала:

— Придурок ти Сашко повний! І Юрка з пуття збиваєш! Що тобі не йметься? Сини на тобі, мов іграшки на ялинці висять, душі в батьку не чають, жінка — красуня, розумниця, всі очі через тебе виплакала, а ти — по бл...ням да на кладовищі. Сволота! А ну, греби додому!

— Додо-о-о-му, кажеш? — знову протягнув Сашко, — а немає в мене дому! Отого, що я своїми руками по цеглинці склав — нема. Бо дім там, куди вертатися хочеться. А я туди не хочу! Ясно? Юрік! — заволав він, — чув, кажуть ніби у старій конторі, ну та, яка закинута вже років тридцять, привид завівся? Вроді на Степана схожий, отого, що сім'ю перестріляв, а потім там повісився. Перевіримо?

— Дурні ви! — заверещала Машка, — кажу ідіть по домам! Ненавиджу ідіотів!

— Це хто там пищить? — Сашко зробив вигляд, що уважно розглядає прилеглу територію, — так це ж Машуня, акула наша в юпочці! Ти якого хріна тут робиш? А ну — киш! — замахав він руками, наче відганяв надоїдливу комашину, — дістала, бігаєш всюди за мною!

— А давай її тут залишимо? — раптом сказав Юрко, — мене вона теж дістала. Після того, як з чоловіком розлучилася, наче з цепу зірвалася, мужика, мабуть, їй нада. Одно гавкає та командує.

А мені ж з нею тепер в одній хаті жити.

Мужики, заржавши, ніби лошаки, розвернулись і почимчикували до машини. Машка, з риданнями поплелась за ними. Висадили вони її по дорозі до закинutoї контори, якраз на перехресті.

— Для відьом місце, — підморгнувши, сказав Сашко, — іди, може начаклуєш собі якогось мудака. А від мене відчепись. Ти руда й негарна.

— А ти і є мудак! — закричала Машка в слід від'їжджаючій автівці.

Мужики попрямували до закинutoї контори. Знаходилась вона відразу за селищем, на території бувшого радгоспу. Про це приміщення давно вже гуляла погана слава, тому його ніхто й не поспішав викупляти, хоча побудоване воно було на славу і особливих руйнувань не зазнало, окрім вибитих вікон та де не де осипаної штукатурки. У селищі колись і правда жив такий собі Степан, прізвисько у нього було Шарапов, бо служив колись Степан майором МВС, але після тяжкого поранення в голову поїхав «дахом». Не так, щоб зовсім, але значно. Бували в нього періоди тиші і загострення, коли Шарапов починав пити, як чоботар. Упившись, ставав абсолютно неадекватним. Одного чорного дня, перебуваючи в неадекваті, він вкрав у місцевого мисливця рушницю і застрелив дружину, котра, як йому здавалося, його зраджувала, а потім і двох діток, семи і дев'яти років — бо нібито не від

нього на світ народились. А коли протверезів і усвідомив, якого лиха накоїв, застрелився сам, у цій конторі. Чому саме це місце вибрав — піди, спитай у покійного. Але з тих пір, кажуть, блукає Степан конторою і все просить, щоб у нього рушницю купили. Бувало, що він роками не з'являвся, але останнім часом зачастив. Не раз бачили люди, наче якась біла постать мечеться в приміщенні контори, тримаючи в руках щось довге.

Саме Степана і вирішили провідати хлопці. Були вони вже в такому стані, щоб їм було все рівно, кого провідувати — чи вбивцю-самогубця-привида Степана, чи чорта лисого.

— Слухай, — раптом спитав Юрко, — а шо ти будеш робить, як насправді його зустрінеш?

— Кого? — не зрозумів Сашко.

— Та привида ж!

— А-а-а! Нічого, за ручку привітаюся. За жизнь потрїщим. П о сто грам вип'єм. Не в курсі — привида по сто грам п'ють?

— Не, не в курсі.

— От і визнаємо заодно...

... Між тим і в кабінеті 777 теж повисла тиша, яку довго ніхто не наважувався порушувати. Магда, відвернувшись від екрану плакала, намагаючись непомітно змахувати зі щік зрадливі сльози, Петро з Гавріїлом зі співчуттям на неї поглядували, Андрій

невдоволено хмурився — ніхто з них не хотів віддавати Сашка Луцію, але вибір людини оспорювати не можна.

— То що — забираю? — спитав Луцій і в його очах промайнув переможний блиск, — яким чином перехід в потайбіччя обставимо? Думаю, автомобільна аварія — просто і зі смаком. У мене і дубок на прикметі сторічний є, в акурат росте там, куди вони зібралися їхати. Пряміком в дерево, га? Дерево не постраждає,- гигочучи запевнив він.

Він з викликом подивився на Магду, і ту ніби током вдарило.

*, тобі, а не Сашка, — сказала вона, не вибираючи слів, навіть Петро від несподіванки присів.

Магда раптом сказала якусь довгу фразу на незрозумілій мові і ніби розчинилася в повітрі.

— Куди це вона? — розгублено прошепотів молодий Рафаель і закліпав довгими віями. В його недовгій практиці такого ще не траплялося.

— Мамо ріднесенька! — зблідлими губами прошепотіла Варвара П'ятницька, зі страхом дивлячись на Петра, який почорнів, мов буря, — що тепер буде...

— Ти це бачив? — заgrimів Луцій, вказуючи на місце, де тільки що стояла Магда, — Петре, ти зрозумів? Ти знаєш, до кого вона подалася? Це — адміністративне порушення і...

— Адміністративне, кажеш?... — перебив його Петро, — та так... Помовч... Без маленьких розберуся...

— Ще невідомо, хто з нас старший, — зухвало посміхнувся Луцій, — тебе, апостоле людського походження, ще й в проєкті не було, коли я по Землі во всю розгулював...

— Рота прикрий, — не витримав Петро, — на Магду чекає тяжке покарання за те, що без дозволу Колегії Судей подалася на Землю і збирається напряму втрутитися в життя підопічного. Зробила вона це тому що, такого дозволу ніхто б ніколи їй не надав.

— Зробила вона це тому, що одне місце в неї зачесалося, — хмикнув Луцій, — згадала, мабуть, як, будучи смертною бабою гуляла, прикортіло знову...

— Замовкни! — тут вже не витримав і Андрій, — у себе між рогами почеши! Це ти її підштовхнув до цього! Знаєш, яке покарання на неї чекає? Деякий час, але дуже недовго, вона зможе, як смертна, прожити на землі. Далі — цілковите тілесне і духовне розвітлення. На атоми — розумієш? І до Хранилища у колбу — до Другого Пришестя. Це означає, козле рогатий, що ти її теж не побачиш. Дуже, дуже довго, можливо — ніколи.

Луцій зблід, навіть його чорні очі перестали метати блискавки. Він зовсім не чекав на таку

розв'язку, максимум — штраф або незначні виправні роботи.

— Дійшло? — спитав Андрій, — ти, Луцій, ув'яз в оперативній роботі і давно Інструкцій не читав, забувати почав, з'ехидничав він, — догрався, чорт лисий, все тебе крутить, заспокоїться не можеш. От вже ж порода.

— Я не лисий, — промимрив Луцій і раптом швидко почав промовляти текст тою ж незнайомою дивною мовою, якою недавно говорила Магда.

Хвилина — він щез, лише ледь помітний туман, чи може дим у повітрі вказував на те, що донедавна тут хтось знаходився.

В кабінеті знову запанувала тиша.

— Ну, панове, і що робити накажете? — запитав синьоокий Гавриїл Арх, — діло то не шуточне.

— Та які вже тут жарти, — зітхнув Петро, — всіх нас за таке під трибунал можна. Навернули діл, цілу гору, — Андрію, — звернувся він до Первзванного, — як ти міг не помітити, що у нашій Конторі такі лямури кояться, га? Скандал на все відомство! Ну з Луцієм все ясно — нечиста порода, все не йметься, і на Магду він ще дві тисячі з гаком років тому заглядався та дулю під носа отримав. Але Магда? Найблагорозумніша із жон і на тобі! В кого? В смертного дурня, алкаша, бабника і хамлюгу! Він же ось рік вже не просихає майже!